

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den
KOM(2008)

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

**om indledning af konsultationer med Mauretanien
i medfør af artikel 96 i Cotonouaftalen**

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

om indledning af konsultationer med Mauretanien i medfør af artikel 96 i Cotonouaftalen

1. Baggrund

Mauretaniens historie¹ har siden 1980'erne været præget af adskillige kupforsøg. Således overtog oberst Ould Taya magten i 1984 efter præsident Ould Haidallahi. Præsident Taya forblev ved magten i næsten tyve år. Taya-styret var præget af en række omstridte valg og navnlig en etnisk udrensning af forvaltningen i slutningen af 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne og andre etnisk motiverede aktioner, som bevirkede tusindvis af mauretanske statsborgeres udvandring til Senegal og Mali.

Det er på denne baggrund, at det ublodige statskup begået den 3. august 2005 af militærpersoner med meget nær tilknytning til tidligere præsident Ould Taya, som havde dannet et militærråd under ledelse af oberst Ely Ould Mohamed Vall, skal ses. Dette interimsstyre gennemførte en eksemplarisk omstilling til demokratiske tilstande med støtte fra verdenssamfundet, særlig Den Europæiske Union. En række demokratiske forfatnings-, parlaments- og præsidentvalg kulminerede med indsættelsen i marts 2007 af den første demokratisk valgte præsident i Mauretaniens historie.

Den 6. august 2008 begik en række generaler fra den mauretanske hær, tidligere medlemmer af det militærråd, som mellem 2005 og 2007 forestod overgangen til demokrati i Mauretanien, et nyt ublodigt statskup. De arresterede den folkevalgte præsident Sidi Ould Cheikh Abdallahi og premierminister Yahya Ould Ahmed Waghf, som blev frigivet nogle dage senere. Samme dag fordømte Den Europæiske Unions formandskab og Kommissionen statskuppet og appellerede til respekt for demokratiet og de lovlige institutioner, som havde eksisteret siden 2007, samtidig med at de krævede præsidentens og premierministerens frigivelse og tilbagevenden til deres hverv. En af kuppgeneralerne Mohamed Ould Abdel Aziz udråbte sig derefter til leder af et øverste statsråd for de væbnede styrker og sikkerhedsstyrkerne (en junta) bestående af 11 militærpersoner, som ifølge ham ville træffe de nødvendige forholdsregler til at sikre kontinuitet i statens funktion og til i samråd med institutionerne, de politiske kræfter og civilsamfundet at overvåge et præsidentvalg. Statskuppet har i vid udstrækning været fordømt af verdenssamfundet, herunder Amerikas Forenede Stater og Den Afrikanske Union, som i lighed med Den Arabiske Maghrebunion har sendt en udsending, freds- og sikkerhedskommissæren ambassadør Ramtane Lamamra til Mauretanien for at forhøre sig om udviklingen i situationen og hjælpe til at finde en fredelig løsning på krisen.

Denne begivenhed er et efterspil til en politisk krise, som har varet i 3 måneder, men som indtil kuppet respekterede de forfatningsmæssige rammer. Den 6. maj 2008 udskiftede den mauretanske præsident premierminister Zein Ould Zeidane, som havde været i funktion siden overgangen til demokrati, med en mere nærtstående mand, nemlig lederen af regeringspartiet

---

¹ Mauretanien er ikke medlem af ECOWA (det forlod denne organisation i 2000) eller WAEMU, men er medlem af Den Arabiske Liga og Den Arabiske Maghreb-union (UMA). Landet har deltaget i Barcelonaprocessen som fuldgældigt medlem siden november 2007. Det deltager også i Middelhavsunionen.

Yahya Ahmed el Waghf. Hans regering blev hurtigt kritiseret i hovedsagen for at omfatte medlemmer af det tidligere Taya-diktatur og "moderate islamister". Under trusler om et mistillidsvotum fra kritiske parlamentsmedlemmer fra præsidentens parti, le Pacte national pour la démocratie et le développement (PNDD), meddelte premierministeren den 3. juli 2008, at hans regering ville træde tilbage, seks uger efter dens indsættelse. Præsidenten beholdt premierministeren i hvervet, og den 15. juli 2008 blev der udnævnt en ny regering, uden islamisterne, som ikke stillede flertallet af parlamentsmedlemmerne og militæret tilfreds, som altid har været mistænkt for at støtte oprøret fra parlamentsmedlemmernes side.

Nogle dage før kuppet meddelte 25 deputerede og 23 senatorer, at de forlod præsidentens parti le Pacte national pour la démocratie et le développement (PNDD). De pågældende klagede over statschefens påståede autoritære optræden, hans sammenblanding af politiske og økonomiske interesser og afvisning af at afholde en særlig parlamentssamling for at svare på påstande om embedsmisbrug og svig. Den morgen, hvor statskuppet fandt sted, underskrev præsidenten et dekret om afskedigelse af cheferne for hæren, gendarmeriet og præsidentgarden. Det var sidstnævnte, general Mohamed Ould Abdel Aziz, som førte an i kuppet og oprettede et øverste statsråd under egen ledelse.

Dagen efter statskuppet holdt general Mohamed Ould Abdel Aziz en tale, hvori han opfordrede til sammenhold i landet og bekræftede, at han forpligtede sig til at løse alle problemer i landet og at lade retfærdighed og lighed råde. General Mohamed Ould Abdel Aziz bekræftede på egne vegne og med det øverste statsråds medlemmers opbakning, at de væbnede styrker stod på folkets side for at befæste demokratiet, at det var de væbnede styrker, som havde bragt demokratiet, og at de ville beskytte det. De ville sørge for, at statens anliggender blev forvaltet på forsvarlig måde, at administrationen blev omorganiseret, at de forskellige søjler, som staten hviler på, ville blive styrket og retsstaten bevaret, og oplyste samtidig, at der snarest ville blive afholdt præsidentvalg. Militæret og dets støtter har begrundet statskuppet med, at det var den eneste mulige løsning på de institutionelle blokeringer, der var observeret i de seneste måneder, og en gradvis forværring af situationen i landet.

2. Kommissionens forslag

Kommissionen finder enhver løsning, som ikke respekterer de forfatningsmæssige rammer i landet totalt uacceptabel. Den mener, at en løsning, som respekterer disse – omend vanskelige – forfatningsmæssige forhold, var mulig, og at det ville have været at foretrække frem for en simpel afbrydelse af den demokratiske proces, som var blevet etableret med et betydeligt politisk og finansielt engagement fra verdenssamfundets side, specielt EU.

De grundelementer, partnerskabet bygger på, er defineret i artikel 9, stk. 2, i AVS/EF-partnerskabsaftalen, som blev undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000 og revideret i Luxembourg den 25. juni 2005. Demokratiets og retsstatens principper danner rammen om partnernes politik indadtil og udadtil og er et af grundelementerne i aftalen. Kommissionen konstaterer i henseende til denne artikels bestemmelser og de omstændigheder, under hvilke militæret har taget magten i Mauretania, at der er tale om en særlig alvorlig og åbenbar tilsidesættelse af disse grundelementer, og den anser denne situation for at være et særligt hastende tilfælde som omhandlet i Cotonouaftalens artikel 96, stk. 2, litra b). Den mener derfor, at der må indledes konsultationer med myndighederne ved magten i Mauretania for at undersøge, hvordan denne krise kan løses med henblik på genskabelse af den forfatningsmæssige orden. Konsultationerne afholdes i overensstemmelse med artikel 96 i den reviderede Cotonouaftale. Der vil under konsultationerne blive taget hensyn til resultaterne af Den Europæiske Unions og andre internationale institutioners, navnlig Den Afrikanske Unions, mæglingsbestrebelse og konsultationer.

Ved en sådan dialog vil den siddende militærjunta i Mauretanien få lejlighed til at præcisere sine hensigter og forslag til løsning af krisen og Den Europæiske Union til at vurdere, i hvilket omfang den på basis af denne dialog kan tilslutte sig initiativer, som går i retning af respekt for principperne i artikel 9, stk. 2, i den reviderede Cotonouaftale.

Kommissionen foreslår derfor, at Rådet indbyder Den Islamiske Republik Mauretanien til konsultationer under henvisning til artikel 96 i den reviderede Cotonouaftale, jf. vedlagte udkast til skrivelse.

Kommissionen foreslår, at det igangværende samarbejde i konsultationsperioden begrænses til humanitære foranstaltninger eller foranstaltninger, som direkte kommer befolkningen til gode (herunder støtte fra rammebevilling B under 9. EUF til at bøde på konsekvenserne af oversvømmelser) og afvikling af igangværende kontrakter og betalinger i forbindelse hermed (herunder vejarbejder og infrastruktur), for så vidt de specifikke betingelser i finansieringsaftalerne overholdes. Humanitære foranstaltninger kan også omfatte en eventuel støtte til ofre for menneskehandel, asylsøgere, flygtninge og migranter, hvis liv og helbred er truet. Hvis udarbejdelsen af nye programmer under 10. EUF, som for nylig er trådt i funktion, skulle resultere i gentagne kontakter med de nationale myndigheder, vil projektforberejelsesaktiviteterne blive begrænset, undtagen hvis der er tale om eventuelle humanitære foranstaltninger eller foranstaltninger, som kommer befolkningen direkte til gode. Hvad angår tiltag på basis af EU-instrumenterne for ekstern bistand, foreslår Kommissionen en lignende behandling som på basis af Cotonouaftalen under overholdelse af bestemmelserne i forordningerne om disse instrumenter og finansforordningen.

Kommissionen er desuden i færd med at undersøge, om betingelserne for gennemførelse af den nyligt reviderede fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol stadig er opfyldt, og den forbeholder sig ret til efter denne kontrol at drage de fornødne konsekvenser for fiskeripartnerskabsaftalen med Mauretanien.

BILAG

Bruxelles, den

Interimspremierministeren
for Den Islamiske Republik Mauretanien
Nouakchott
Mauretanien

UDKAST

Hr. premierminister

Formandskabet for Den Europæiske Union gav i sin erklæring af 6. august 2008 om statskuppet i Mauretanien udtryk for sin stærke fordømmelse af overgrebet. Det pegede på, at de politiske spændinger skulle løses inden for den institutionelle ramme, der var skabt med omstillingen til demokrati, og appellerede til en snarlig tilbagevenden til den forfatningsmæssige orden.

Europa-Kommissionen afgav samme dag en erklæring med en fordømmelse af statskuppet og appellerede til respekt for demokratiet og de lovlige institutioner, som har fungeret i Mauretanien siden 2007, idet den samtidig mindede om, hvilke risici denne situation indebar for Fællesskabets samarbejdsindsats. Kommissionen anførte også i erklæringen, at den senere ville tage situationen op til vurdering på baggrund af de herfor relevante bestemmelser i Cotonouaftalen, som Mauretanien har undertegnet.

I medfør af artikel 96, stk. 2, litra b), i Cotonouaftalen skal vi i betragtning af, at der er tale om en alvorlig og åbenlys overtrædelse af de væsentlige elementer, som er omhandlet i nævnte aftales artikel 9, på Fællesskabets og medlemsstaternes vegne indbyde Mauretanien til konsultationer med henblik på som fastsat i aftalen at foretage en grundig undersøgelse af forholdene og eventuelt afhjælpe situationen.

Det foreslås, at disse høringer finder sted snarest muligt, på en af parterne nærmere aftalt dato, i EU-Rådets bygning i Bruxelles.

Med venlig hilsen

På Rådets vegne

På Kommissionens vegne

Kopi: Formandskabet for AVS-EF-ministerrådet
Formandskabet for AVS-ambassadørudvalget
Generalsekretariatet for gruppen af AVS-stater